

Wyższe wymagania Unii Europejskiej w zakresie higieniczności mebli

Postęp techniczny w przemyśle meblarskim spowodował wypieranie tradycyjnych materiałów przez materiały wytwarzane na bazie syntetycznych związków chemicznych. Wprowadzone do produkcji mebli materiały wytwarzane z zastosowaniem żywic aminowo-formaldehadowych emitują do otoczenia różne ilości formaldehydu, który może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego przez wiele miesięcy a nawet lat. Meble wykonane z materiałów wytwarzanych na bazie syntetycznych związków chemicznych, stwarzają dodatkowo niebezpieczeństwo zwiększania stężenia lotnych związków organicznych (VOC) w otoczeniu człowieka.

Na jakość powietrza wewnętrznego (IAQ) wpływają wprawdzie wszystkie elementy wyposażenia pomieszczeń, jednakże największy udział w wypełnieniu tych pomieszczeń mają meble. Nasilenie występowania chorób na tle alergicznym oraz nowotworowych, wymaga więc konieczność ograniczenia obecności szkodliwych substancji w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Ustawy zobowiązują

W ramach dostosowywania polskich ustaw do obowiązujących w Unii Europejskiej uchwalono ustawy zobowiązujące wszystkich producentów do wprowadzania do obrotu produktów bezpiecznych. Są to:

- Ustawa z 22 stycznia 2000 r. (Dz.U.Nr. 15 poz.179 z 22 stycznia 2000 r.) o ogólnym bezpieczeństwie produktów, która określa, że: „producent jest obowiązany wprowadzać do obrotu produkty bezpieczne” i „podejmować odpowiednie (...) środki zapobiegające powstawaniu zagrożeń, a w szczególności; testować próbki produktów, (...) oznaczać produkty (...) w sposób umożliwiający ich właściwą identyfikację”;

- Ustawa z 2 marca 2000 r. (Dz.U. z 31 marca 2000 r.) o ochronie

niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, która określa, że: „Kto wytwarza w zakresie swojej działalności gospodarczej produkt niebezpieczny, odpowiada za szkodę wyrządzoną komukolwiek przez ten produkt”.

Ustawy te określają nie tylko odpowiedzialność producenta za wprowadzany na rynek produkt, ale też nakładają obowiązki wykazania, że produkt nie zagraża zdrowiu konsumenta.

W Polsce od 1996 roku obowiązują

Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej dotyczące „dopuszczalnych stężeń (...) wydzielanych przez (...) elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi”, którego przestrzeganie pozwoli na wyeliminowanie ryzyka wprowadzenia na rynek wyrobów zagrażających zdrowiu klienta. Określa ono dopuszczal-

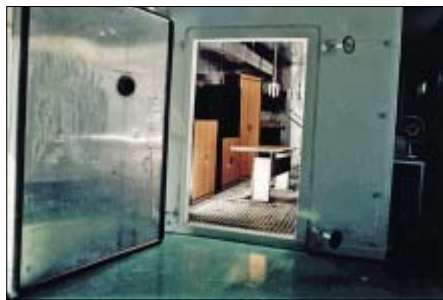
ne stężenia szkodliwych dla zdrowia substancji w powietrzu pomieszczeń podzielonych na kategorie A i B.

Do kategorii A zaliczane są: „pomieszczenia mieszkalne, pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt chorych w budynkach służby zdrowia oraz przeznaczone na stały pobyt dzieci i młodzieży w budynkach oświaty, a także pomieszczenia przeznaczone do przechowywania produktów żywnościowych”.

Do kategorii B - „pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi w budynkach użyteczności publicznej inne niż zaliczone do pomieszczeń kategorii A oraz pomieszczenia pomocnicze w mieszkaniach”.

W powietrzu pomieszczeń kategorii A i B - stężenie formaldehydu nie może przekraczać dopuszczalnej wartości równej 50 µg/m³ (0,04 ppm) w pomieszczeniach kategorii A, lub 100 µg/m³ (0,08 ppm) w pomiesz-

Dokończenie na stronie 28

Komora o poj. 41 m³ do oznaczania stężeń formaldehydu emitowanego z zestawów mebli

Światłotrwałość jest czynnikiem wpływającym na walory estetyczne mebli

Badania mebli ze względu na bezpieczeństwo użytkowania są w Polsce obowiązkowe. Dotyczy to wytrzymałości mechanicznej oraz higieniczności wyrobów. Natomiast badania odporności powierzchni mebli na czynniki zewnętrzne, takie jak na przykład: zarysowanie, ścieranie, uderzenie, działanie plynów codziennego użytku i światła, są dobrowolne.

Obecnie istnieją trzy europejskie normy metodyczne dotyczące badań i oceny odporności powierzchni mebli

Mziana barwy oklein po 30 h naświetlania w aparacie SUNEST Górna część oklein naświetlano, natomiast dolną przykryto folią nieprzepuszczającą światła. Różnice barwy są bardzo wyraźne i znacznie przekraczają wartość 4 stopnia szarej skali, tj. dE>1,7±0,3

Zmiana barwy oklein po 30 h naświetlania w aparacie SUNEST Górna część oklein naświetlano, natomiast dolną przykryto folią nieprzepuszczającą światła. Różnice barwy są bardzo wyraźne i znacznie przekraczają wartość 4 stopnia szarej skali, tj. dE>1,7±0,3

na zimne płyny (EN 12720) oraz na ciepło w próbce na mokro i na sucho (EN 12721, EN 12722). W ramach europejskiego projektu badawczego Fun-face opracowano już trzy kolejne projekty norm obejmujące metody badań odporności powierzchni mebli na światło, ścieranie i zarysowanie. Dobięgać końca prace nad następnymi trzema projektami dotyczącymi odporności na uderzenie, wpływu zmian klimatycznych, a zwłaszcza temperatury.

Zaktualizowane, a przede wszystkim jednakowe dla państw Unii Europejskiej metody oceny, a w przyszłości prawdopodobnie i wymagania powierzchni mebli, ułatwią zarówno

producentom mebli, jak i lakierów wytwarzanie konkurencyjnych na rynku europejskim produktów o porów-

nywalnym poziomie jakości. Jest to ważne z tego względu, że potencjalny nabywca mebli stawia coraz wyższe wymagania w zakresie jakości. Mebel oprócz funkcjonalności i bezpieczeństwa stanowi także element ozdoby mieszkania. Z tego powodu klienci tak dużą wagę przywiązują do wyglądu, to jest kształtu oraz barwy mebli. O ile użytkownik może mieć wpływ na uszkodzenia mechaniczne, takie jak zarysowanie czy zaplamienie, to na barwę, a właściwie na jej zmianę powstałą w wyniku działania światła, nie ma większego wpływu. Dlatego tak ważne jest, aby meble od samego

Dokończenie na stronie 28

Statystyka publiczna po wejściu Polski do Unii Europejskiej

Zmiany dotyczą też krajowego sektora leśno-drzewnego

Członkostwo w Unii Europejskiej związane jest z koniecznością dostosowania poszczególnych obszarów życia gospodarczo-społecznego do warunków i wymagań Wspólnoty. Dotyczy to także statystyki publicznej.

Proces jej metodologicznej, pojęciowej, zakresowej i kodowej adaptacji do standardów unijnych trwa już w Polsce od kilku lat. Dzień 1 maja 2004 roku to jednak także w tej dziedzinie moment przełomowy. Statystycy polscy muszą sprostać oczekiwaniom i wyzwaniom organizacyjnym i koncepcyjnym zapewniającym pełne zharmonizowanie krajowego systemu statystycznego z systemem krajów Unii Europejskiej. Dotyczy to zarówno zakresu, częstotliwości i terminowości badań statystycznych, wielkości prób pozwalających na uogólnianie wyników na żądanym poziomie, jak i odpowiedniej jakości danych umożliwiającej ich międzynarodową porównywalność i dokonywanie na ich podstawie prawidłowej oceny aktualnej sytuacji i prognozowanie przyszłości.

Zmiany zachodzące w ostatnich latach w systemie polskiej statystyki publicznej dotyczą również funkcjonowania sektora leśno-drzewnego i jego otoczenia. Szczególnie znaczenie mają zwłaszcza dla menedżerów przemysłu drzewnego, meblarskiego i celulozowo-papierniczego, wykorzystujących informacje gospodarczą w bieżącej działalności, a także dla analityków wyznaczających krótko- i długookresowe strategie rozwoju sektora na

szczeblu mikro-, mezo- i makroekonomicznym. Dlatego istotne jest zrozumienie intencji prawodawcy dokonującego transpozycji systemu statystycznego i prawidłowa interpretacja wprowadzanych zmian pozwalająca z kolei na optymalną analizę gromadzonych i przetwarzanych w systemie danych. Obecnie uwagę zwrócić należy przede wszystkim na fakt wprowadzenia z dniem 1 maja 2004 roku „do stosowania w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej” kolejnych, nowych wersji klasyfikacji: ● produktów, ● rodzajów działalności, ● towarów w handlu zagranicznym. Podkreślenia wymaga także, że od 1 maja w statystyce międzynarodowego obrotu towarowego obowiązują w Polsce dwa systemy: ● dotychczasowy system statystyki handlu zagranicznego EXTRASTAT, oparty na dokumencie SAD (Single Administrative Document) - do rejestracji obrotów z tzw. krajami trzecimi, tj. spoza Unii Europejskiej oraz ● system INTRASTAT - system statystyki wymiany zagranicznej pomiędzy państwami członkowskimi Wspólnoty.

Szczególnie znaczenie ma zwłaszcza wprowadzenie do stosowania z dniem

1 maja 2004 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 roku (Dz. U. Nr 33, poz. 289), zmodyfikowanej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) - klasyfikacji rodzajów działalności społeczno-gospodarczych, jakie realizują jednostki tworzące gospodarkę narodową. Zachowuje ona pełną spójność i porównywalność metodologiczną, pojęciową, zakresową i kodową z klasyfikacją działalności gospodarczej Unii Europejskiej NACE Rev. 1.1., wprowadzoną do stosowania rozporządzeniem Komisji Europejskiej 29/2002 (19.12.2001) i obowiązującą w krajach UE od 1.1.2003 roku.

W stosunku do dotąd obowiązującej, w nowej wersji PKD dokonano zmian polegających przede wszystkim na wprowadzeniu dodatkowych lub poszerzeniu istniejących objaśnień, wyjaśnień i uwag, modyfikacji symboliki lub nazw niektórych grupowań. W mniejszym zakresie była to agregacja lub dezagregacja grupowań. Dokonane aktualnie zmiany porządkują już tylko tę klasyfikację i w zasadzie nie dotyczą sektora leśno-drzewnego (poza uszczegółowieniem objaśnień dotyczących poszczególnych działów, grup i klas). Jest to ważne, bowiem zgodnie z założeniami, od momentu wejścia w życie pierwszej wersji klasyfikacji rodzajów działalności (zastępującej KGN - Klasyfikację Gospodarki Narodowej) jest ona podstawą polskiego systemu klasyfikacyjnego, do której nawiązują inne klasyfikacje, w tym głównie

klasyfikacja produktów, tj. Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU). Także w wypadku tej klasyfikacji od 1 maja 2004 roku obowiązuje jej zmodyfikowana wersja.

Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług ma na celu zapewnienie jednolitego grupowania wyrobów i usług, pozwalającego na prawidłową agregację danych źródłowych dla potrzeb statystyki, ewidencji, prowadzenia dokumentacji i rachunkowości. Zmiany w klasyfikacji dokonane zostały w związku z rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 204/2002 z dnia 19.12.2001 roku w sprawie Klasyfikacji Produktów według Rodzajów Działalności. W stosunku do obowiązującej dotąd PKWiU, zmiany są istotne i w znaczącym stopniu dotyczą także sektora leśno-drzewnego.

W odniesieniu do przemysłu drzewnego przede wszystkim: ● znacznie zagregowano grupowania nadmiernie dotąd rozbudowane, o podobnym układzie jako występował w SWW (np. w grupowaniach dotyczących surowca drzewnego pozostawiono podział na rodzaje i główne gatunki drewna, pomijając podział przeznaczony i jakościowy; istotnie zagregowano część klasyfikacji odnosząc się do materiałów tartych, pozostawiając tylko podstawowe pozycje, w części klasyfikacji odnoszącej się do płyt wiórowych usunięto szczegółowy podział płyt

paździerzowych; istotnie zagregowano grupowania odnoszące się do okien i drzwi),

- zmieniono, zgodnie ze standardami unijnymi i potrzebami krajowymi, symbolikę niektórych grupowań (np. wprowadzono pozycje odnoszące się do paneli podłogowych wykonanych na bazie płyt wiórowych lub płyt pilśniowych),
- dokonano aktualizacji i uściślenia powiązań - w zakresie wyrobów z klasyfikacji wyrobów w handlu zagranicznym (np. układ płyt pilśniowych), a w zakresie usług - z Centralną Klasyfikacją Produktów (CPC - Central Product Classification),
- usunięto istniejące dotąd powiązania z Systematycznym Wykazem Wyrobów (SWW) i klasyfikacją usług (KU),
- uaktualniono siódmy poziom klasyfikacji o Listę PROCOM 2004 (Products of the Community), tj. wykaz grupowań wyrobów i usług przemysłowych, dla których w Unii Europejskiej wymagane jest gromadzenie danych z jednostek gospodarczych (w PKWiU wyroby na poziomie 8 znaków). Lista określa w sposób obligatoryjny zakres i szczegółowość danych statystycznych dotyczących produkcji, które Polska ma obowiązek przekazywania organom statystycznym Wspólnoty.

Nowe grupowania, ich symbolika i nazewnictwo są częstokroć dla niektórych przedstawicieli przemysłu drzewnego - przyzwyczajonych nadal

Dokończenie na stronie 28

